

Úlohy ke cvičení

Věta 1 (Aritmetika limit). *Nechť $(a_n), (b_n)$ jsou posloupnosti reálných čísel s $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A \in \mathbb{R}^*$ a $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = B \in \mathbb{R}^*$. Pak*

1. $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = A + B$, je-li výraz na pravé straně definován,
2. $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n b_n) = AB$, je-li výraz na pravé straně definován,
3. pokud $b_n \neq 0$ pro každé $n > n_0$, pak $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n/b_n) = A/B$, je-li výraz na pravé straně definován.

Věta 2 (O dvou policajtech). *Nechť posloupnosti $(a_n), (b_n), (c_n) \subset \mathbb{R}$ splňují, že $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a \in \mathbb{R}$ a pro každé $n > n_0$ je $a_n \leq c_n \leq b_n$. Pak (c_n) konverguje a $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = a$.*

Definice 3 (Řada a její součet). *Nekonečná řada (reálných čísel) je výraz*

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = a_1 + a_2 + a_3 + \dots,$$

kde $(a_n)_{n \geq 1}$ je posloupnost reálných čísel.

Částečný součet řady, přesněji její n -tý částečný součet s_n , je součet jejích prvních n členů. Pro řadu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je tedy $s_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ a pro řadu $\sum_{k \geq 8} c_k$ je $s_n = c_8 + c_9 + \dots + c_{n+7}$.

Pokud existuje vlastní limita posloupnosti (s_n) částečných součtů dané řady, mluvíme o *konvergentní řadě* a limita $\lim_{n \rightarrow \infty} s_n$ je jejím *součtem*. Pokud $\lim s_n$ neexistuje nebo je nevlastní, je daná řada *divergentní*.

Úloha 1. Mějme posloupnost (a_n) a dvě její podposloupnosti $(a_{\sigma(n)})$ a $(a_{\theta(n)})$ takové, že $a = \lim_{n \rightarrow \infty} (a_{\sigma(n)}) = \lim_{n \rightarrow \infty} (a_{\theta(n)})$ a $(a_{\sigma(n)}) \cup (a_{\theta(n)}) = (a_n)$. Co můžeme říct o limitě (a_n) ?

Úloha 2. Určete množinu hromadných bodů posloupnosti

$$a_1 = 1, a_n = \frac{1}{\text{„nejmenší dělitel } n \text{ větší než } 1\text{“}}.$$

Co je \limsup a \liminf této posloupnosti?

Úloha 3 (Na pořadí sčítanců řady záleží). Již víme, že harmonická řada $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ diverguje. Nyní ale uvažujeme alternující harmonickou řadu, tj. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{(n+1)} \frac{1}{n}$. Ta se nám sečte na $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n} = \ln 2$.

Zkuste nyní přeuspořádat sčítance alternující harmonické řady tak, aby výsledná řada divergovala.

Úloha 4. Určete, zdali řada konverguje, nebo diverguje:

1.
$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)},$$

3.
$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{n^5 + 4}.$$

2.
$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{n^3 + 1},$$